

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-4-315 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 12-29/846-247
Karar Tarihi : 31.05.2012

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Prof. Dr. Metin TOPRAK, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER: Özgür BAL, Çağlar Deniz ATA

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Fatma AKAY
Cedit Mah. Asayış Sok. Fetih Sitesi G Blok D:3 Kütahya

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : - Kütahya Teknik Yapı Denetim Ltd. Şti.
Ali Paşa Mah. Cumhuriyet Cad. Benli Apt. No:19/1 Kütahya
- Çakır Yapı Denetim Ltd. Şti.
Ali Paşa Mah. Belediye Sok. Fazilet Apt. No:5/B Kütahya
- Özkalkan Yapı Denetim Ltd. Şti.
Servi Mah. Servi Sok. Sağdıçlar Berkay Konağı No:91 Kütahya
- Kütahya Han Yapı Denetim Ltd. Şti.
Ali Paşa Mah. Cumhuriyet Cad. Hacıoğlu İşhanı Kat:3
No:139-140-141 Kütahya
- Kütahya Uzman Yapı Denetim Ltd. Şti.
Servi Mah. Atatürk Blv. Faruk Soydan Apt. A Blok No:3 Kütahya
- Kütahya Aksev Yapı Denetim Ltd. Şti.
Ali Paşa Mah. Fatih Sultan Mehmet Blv. Arıoğlu Apt. B Blok K:2
D:4 Kütahya
- Detay Yapı Denetim Ltd. Şti.
Servi Mah. Devlet Hatun Cad. Orhangazi İş Mrkz. K:1 B:4
Kütahya
- Modern Yapı Denetim Ltd. Şti.
Ali Paşa Mah. Sebilerenler Cad. Altın Apt. No:26 Kütahya

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Kütahya'da faaliyet gösteren yapı denetim şirketlerinin aralarındaki anlaşma ile asgari hizmet bedeli oranının üzerinde ücret oranı uyguladıkları iddiası.
- (2) **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 30.09.2011 tarih ve 6803 sayılı ile giren başvuru üzerine hazırlanan, 31.10.2011 tarih, 2011-4-315/İİ-11-256.MOA sayılı İlk İnceleme Raporu'nun görüşülmesi sonucunda önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca düzenlenen 20.05.2012 tarih ve 2011-4-315/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **G. İDDİALARIN ÖZETİ:** Yapılan başvurularda özetle, Kütahya ilinde faaliyet gösteren ve isimleri belirtilmeyen yapı denetim bürolarının hizmet bedeli konusunda anlaşmaları iddia edilerek söz konusu işlemin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde incelenmesi talep edilmiştir.

(4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda;

- İncelemeye konu teşebbüslerinin elde ettikleri geliri paylaşmak üzere bir havuz oluşturmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri,
- Ancak önaraştırma kapsamında yapılan görüşme ve yerinde incelemelerle iddianın ve ihlal konusu olayın tamamen açıklığa kavuşturulmuş olması, ihlalin etkisinin kısıtlı olması, mevzuatta yer alan düzenlemeler nedeniyle pazarın rekabete tam olarak açılmamış olması ve tespit edilen ihlalin kısa süreli olarak ve kısmen uygulanmak suretiyle sona erdirilmiş olması gerekçeleriyle, ilgili teşebbüsler hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı,
- Bununla birlikte, benzer eylem ve işlemlerden kaçınılması, söz konusu işlem ve eylemlerin tekrarı halinde soruşturma sebebi sayılacağı ve ilgili pazarda rekabetin kalıcı bir şekilde tesisi ve rekabet kurallarına uygun davranılması konusunda gerekli tedbirlerin alınmasının, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, ilgili teşebbüslere bildirilmesinin uygun olacağı

görüşü ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

- (5) Dosya kapsamında ilgili ürün pazarı "*yapı denetim hizmetleri*"; ilgili coğrafi pazar ise, "*Kütahya ili*" olarak belirlenmiştir.

I.2. Değerlendirme

Dosya konusu şikayette özel bir ayırım yapılmadan, Kütahya ilinde faaliyet gösteren tüm yapı denetim firmaları şikayet edilmiş olup, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı kayıtlarına göre Kütahya ilinde faaliyet gösteren yapı denetim kuruluşlarının; Çakır, Detay, Kütahya Aksev, Kütahya Han, Kütahya Teknik, Kütahya Uzman, Modern ve Özkalkan Yapı Denetim Ltd. Şti.'lerden oluştuğu anlaşılmaktadır.

- (6) Dosyada yer alan bilgi ve belgeler incelendiğinde, Kütahya'da faaliyet gösteren yapı denetim kuruluşlarının ilgili pazarda, teşebbüsler arası bir havuz sistemi oluşturmaya çalıştıkları yönünde kuvvetli kanaat oluşmaktadır. Nitekim yerinde incelemeler sırasında yapılan görüşmelerde Özkalkan, Kütahya Han ve Kütahya Uzman Yapı Denetim Ltd. Şti. yetkilileri de bir havuz oluşturmaya çalıştıklarına ancak yapının çok uzun süre devam edemediğine dair beyanlarda bulunmuşlardır.
- (7) Belgelerden anlaşıldığı üzere ilgili yapı denetim kuruluşları, Dumlupınar Müşavirlik Hizmetleri Ltd. Şti. adlı şirketi elbirliği ile kurmuş ve bu şirketi tasarlanan havuz sistemini hayata geçirmek üzere bir araç olarak kullanmışlardır. Söz konusu şirket ile işveren arasındaki ilişkiyi düzenleyen müşavirlik sözleşmesinde görüldüğü üzere, işveren olarak isimlendirilen yapı denetim kuruluşlarının, ticari faaliyetlerinden elde ettikleri meblağların belirli bir kısmını (%70-80) müşavirlik şirketine aktarmaları yönünde bir hüküm yer almakta ve aksi yönde hareket yaptırma tabi tutulmaktadır. Belgelerden açıkça tespit etmek mümkün olmamakla birlikte, ilgililerin beyanlarından havuz sisteminin Mart 2011'de oluşturulduğu ve birkaç ay devam ettiği anlaşılmaktadır.
- (8) Ayrıca yapılan incelemelerde, havuz sistemini destekler nitelikte bir sıra/kota uygulaması ve fiyat tespitine yönelik herhangi bir emareye rastlanılmamıştır. Teşebbüsler arasında bir kota veya sıra uygulaması olmadığı ve kurulmaya çalışılan sistemin yürütülemediği hususları bir arada düşünüldüğünde, sistemin rekabet üzerindeki etkisinin sınırlı olacağı anlaşılmaktadır. Buna ek olarak havuz sisteminin süresi de göz önüne alındığında bahse konu etkinin daha da zayıflayacağı açıktır.

- (9) İşaret edilen hususlar neticesinde havuz sistemi oluşturmaya yönelik eylemin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal niteliği taşıyabilecek bir eylem olduğu anlaşılmakla birlikte, önaraştırma kapsamında yapılan görüşme ve yerinde incelemelerle iddianın ve ihlal konusu olayın tamamen açıklığa kavuşturulmuş olması, ihlalin etkisinin kısıtlı olması, mevzuatta yer alan düzenlemeler nedeniyle pazarın rekabete tam olarak açılmamış olması ve tespit edilen ihlalin kısa süreli olarak ve kısmen uygulanmak suretiyle sona erdirilmiş olması hususları nazara alınarak, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı, inceleme konusu eylemlerin tekrarı halinde soruşturma sebebi sayılacağı hususlarında ilgili teşebbüslere 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin 3. fıkrası uyarınca görüş gönderilmesinin uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (10) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;
- a) Kütahya'da faaliyet gösteren; Çakır Yapı Denetim Ltd. Şti., Detay Yapı Denetim Ltd. Şti., Kütahya Aksev Yapı Denetim Ltd. Şti., Kütahya Han Yapı Denetim Ltd. Şti., Kütahya Teknik Yapı Denetim Ltd. Şti., Kütahya Uzman Yapı Denetim Ltd. Şti., Modern Yapı Denetim Ltd. Şti. ve Özkalkan Yapı Denetim Ltd. Şti.'nin elde ettikleri geliri paylaşmak üzere havuz oluşturmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine,
- b) Ancak önaraştırma kapsamında yapılan görüşme ve yerinde incelemelerle iddianın ve ihlal konusu olayın tamamen açıklığa kavuşturulmuş olması, ihlalin etkisinin kısıtlı olması, mevzuatta yer alan düzenlemeler nedeniyle pazarın rekabete tam olarak açılmamış olması ve tespit edilen ihlalin kısa süreli olarak ve kısmen uygulanmak suretiyle sona erdirilmiş olması nedeniyle ilgili teşebbüsler hakkında bu aşamada 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmamasına,
- c) Bununla birlikte 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin 3. fıkrası uyarınca, benzer eylemlerin tekerrür etmesinin önlenmesine, aksi takdirde aynı Kanun çerçevesinde haklarında işlem başlatılacağına yönelik olarak adı geçen teşebbüslere görüş bildirilmesini teminen Başkanlığın görevlendirilmesine
- OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.